

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej [...] w G. X. Y.

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na posiedzeniu w dniu 10 lipca 2025 r.

zażalenia I. N.

na zarządzenie sędziego sprawozdawcy z dnia 30 stycznia 2025 r. o odmowie przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 30 stycznia 2025 r. sędzia sprawozdawca w sprawie o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej [...] w G. X. Y. (sygn. akt I ZI 75/24) odmówił przyjęcia złożonego w powyższym przedmiocie wniosku z uwagi na to, że nie odpowiadał on warunkom formalnym. Wniosek nie został bowiem sporządzony i podpisany przez pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym, a także nie zawierał wskazania Sądu i sygnatury sprawy karnej, której miałby dotyczyć.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniósł I. N. działający w imieniu V. P., wskazując, że zostało ono wydane z naruszeniem art. 87 § 1 k.p.k., bowiem w

świetle tego przepisu jest on osobą uprawnioną do reprezentowania swojego mocodawcy w postępowaniu w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej. Wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest bezzasadne.

Zgodnie z treścią art. 135 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390 i z 2025 r. poz. 304) wniosek o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, jeżeli nie pochodzi od prokuratora, sporządza i podpisuje pełnomocnik będący adwokatem lub radcą prawnym. W analizowanej sprawie za prawidłowe należy uznać ustalenie, że I. N. nie jest adwokatem lub radcą prawnym i z uwagi na treść powołanego unormowania nie może on, jako pełnomocnik, skutecznie złożyć wniosku o pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej.

Wbrew zarzutowi zawartemu w zażaleniu, nie doszło do naruszenia art. 87 § 1 k.p.k. Przepis ten stanowi, że w postępowaniu karnym strona inna niż oskarżony może ustanowić pełnomocnika. Norma ta ma jednak charakter ogólny, a jej doprecyzowanie znajduje się m.in. w zdaniu pierwszym art. 88 § 1 k.p.k., który stanowi, że pełnomocnikiem może być adwokat, radca prawny lub radca Prokuraturii Generalnej RP. Ostatni z powołanych przepisów znajduje zastosowanie w postępowaniu karnym, zaś w postępowaniu prowadzonym z wniosku o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej (które nie jest postępowaniem karnym), art. 88 § 1 k.p.k. nie znajduje zastosowania, gdyż art. 135 § 3 Prawa o prokuraturze zawiera w tym zakresie samodzielną, szczególną regulację, zawężającą krąg potencjalnych pełnomocników do adwokatów i radców prawnych.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że zgodnie z art. 13 k.p.k. uzyskanie zezwolenia władzy, od którego ustawa uzależnia ściganie, należy do oskarżyciela. Odnosząc powyższy przepis do realiów niniejszej sprawy, należy wskazać, że wnioskodawca powinien najpierw zainicjować postępowania karne, a

następnie wystąpić do sądu dyscyplinarnego o wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej. Dopiero bowiem uzyskanie statusu strony w postępowaniu karnym toczącym się o ten sam czyn, przeciwko tej samej osobie, daje podstawę do przyznania wnioskodawcy statusu strony w postępowaniu delibacyjnym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2024 r., sygn. akt II ZIZ 5/24). Skarżący nie wykazał, że posiada status oskarżyciela, nie udokumentował bowiem, że przed sądem powszechnym prowadzone jest postępowanie karne przeciwko prokuratorowi objętemu wnioskiem o czyn w tym wniosku opisany.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T.]

[r.g.]